

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Finansudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 2

I brev af 4. oktober 2024 har udvalget efter ønske fra Dennis Flydtkjær (DD) stillet mig følgende spørgsmål:

29. oktober 2024
Sagsnr.: 24/32018

Alm. del – spørgsmål 2:

”Vil ministeren oplyse, hvad omkostningerne vil være ved at udvide den nuværende lærepladsaftale for social- og sundhedsassistent- og social- og sundhedshjælperuddannelsen, der sikrer et minimumsoptag på 9.000 elever? Der ønskes en vurdering af de samlede årlige nettoomkostninger for henholdsvis stat, regioner og kommuner ved hhv. 1.000, 2.000 og ved 3.000 ekstra pladser pr. år, forudsat den nuværende fordeling af pladser mellem regioner og kommuner.”

Svar:

Minimumsdimensioneringen på uddannelserne til social- og sundhedsassistent samt social- og sundhedshjælper på 9.000 blev oprindeligt fastsat med trepartsaftale fra 2019 om *To-årig praktikpladsaftale om uddannelserne til social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent samt pædagogisk assistent for 2020-2021* mellem den daværende VLAK-regering, KL, Danske Regioner og FOA. I juni 2021 blev minimumsdimensioneringen forlænget for perioden 2022-2026 i forbindelse med trepartsaftalen *5-årig lærepladsaftale om uddannelserne til social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent* mellem den daværende S-regering, KL, Danske Regioner og FOA. Såfremt minimumsdimensioneringen skal hæves, skal det aftales med parterne i forbindelse med en trepartsaftale.

Som led i *Aftale om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til vores sundhedsvæsen og ældrepleje* fra januar 2024 fremgår det, at regeringen vil indkalde til forhandlinger om en ny trepartsaftale om SOSU-uddannelserne med arbejdsmarkedets parter. Aftalen vil bl.a. omhandle elevløn til elever på 25 år eller derover på social- og sundhedshjælperuddannelsen samt en aftale om flere lærepladser.

Det kan ikke entydigt opgøres, hvad omkostningerne vil være ved at udvide aftalen. Kommunerne vil skulle udbetale løn til elever i lære, men disse elever udfører under uddannelsen samtidig et arbejde med en

værdi for kommunen, ligesom deres kompetenceløft ved afsluttet uddannelse forventes at muliggøre en mere effektiv opgaveløsning i kommuner og regioner. En udvidelse af aftalen kan således også betragtes som en investering med merudgifter på kort sigt, der tjener sig hjem på længere sigt.

Nedenfor er anført et beregningsteknisk eksempel, der alene illustrerer de isolerede omkostninger på kort sigt, mens gevinsterne på længere sigt ikke er opgjort.

Beregningsteknisk eksempel

De samlede årlige omkostninger ved at hæve minimumsdimensioneringen med hhv. 1.000 ekstra pladser fremgår af tabel 1.

Der er beregningsteknisk taget udgangspunkt i et meget forsimplet forløb, hvor alle SOSU-eleverne starter på GF2 og efterfølgende overgår til hovedforløbet. Der er ikke indregnet effekter af frafald. Endvidere er der taget udgangspunkt i, at eleverne vil få voksenelevløn allerede fra påbegyndelse af GF2. Endeligt er det forudsat, at de ekstra pladser fordeler sig med samme forhold, som den nuværende minimumsdimensioneringsaftale svarende til 2/3 på uddannelsen til social- og sundhedsassistent og 1/3 til social- og sundhedshjælper. Foruden taxameterudgifter og lønudgifter, er der også indregnet lønrefusion til arbejdsgiverne (primært kommunerne i forbindelse med elevernes skoleperioder.

Tabel 1

Årlige netto omkostninger forbundet med en stigning på 1.000 lærepladser på uddannelserne til social- og sundhedshjælper samt social- og sundhedsassistent

Mio. kr. (2024-pl)	År 1	År 2	År 3	År 4	Varigt
Taxameterudgifter (staten)	125	255	400	480	495
Lønomsomkostninger inkl. lønrefusion (primært kommunerne)	15	255	495	565	565
Lønrefusion (AUB)	110	170	230	260	260
I alt	250	680	1.125	1.305	1.320

Anm.: Tabellen er afrundet til nærmeste 5-mio. kr.

Kilde: Finansloven for 2024, FOA's lønmagasin samt uddannelsesbekendtgørelserne til social- og sundhedsassistent samt social- og sundhedshjælper

Nettoomkostningerne i tabel 1 er et overkantsskøn, idet der ikke er taget højde for elevernes frafald. Nogle elever vil formentlig være voksne EUV 1-elever og starte direkte på hovedforløbet, mens andre elever ikke vil modtage voksenelevløn på GF2, hvilket også vil nedbringe de faktiske omkostninger. Det er samtidig antaget, at der ikke er nogen substitution fra andre uddannelser, dvs. at de ekstra elever ikke ville være påbegyndt en anden uddannelse i stedet for social- og sundhedsuddannelsen. Denne antagelse medfører også, at regneeksemplet i tabel 1 overvurderer de faktiske merudgifter.

Såfremt minimumsdimensioneringen øges med 2.000 flere pladser vil udgifterne varigt være 2,6 mia. kr. på tværs af staten, kommunerne og AUB, mens de samlede udgifter vil være 4,0 mia. kr. hvis minimumsdimensioneringen hæves med 3.000 ekstra pladser. I beregningerne er der ikke taget højde for eventuelle arbejdsudbudseffekter af at hæve minimumsdimensioneringen.

Lønrefusionen indebærer, at arbejdsgiverne ved en stigning i minimumsdimensioneringen på 1.000 ekstra pladser, vil få refunderet lønudgifter for skoleperioderne svarende til ca. 110 mio. kr. i år 1 stigende til ca. 260 mio. kr. varigt via Arbejdsgiveres Uddannelsesbidrag (AUB). Disse udgifter finansieres kollektivt af arbejdsgiverbidrag. Også dette skøn er meget følsomt for antagelser om frafald og om substitution fra andre uddannelser.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye